

Laglighetsprövning enligt kommunallagen beträffande höjning av boendeparkeringsavgiften

Föreläggande om yttrande från Länsrätten i Stockholms län

Borgarrädsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande
Som stadens yttrande över besvären inges och åberopas förslaget från stadsledningskontorets juridiska avdelning, *bilaga*.

Föredragande borgarrådet Jan Valeskog anför följande.

Bakgrund

Per-Ola Larsson och Yngve Karlsson har var för sig överklagat kommunfullmäktiges beslut den 19 januari 2004, § 22, att ändra grunden för uttagande av avgift för boendeparkering på offentlig plats. Länsrätten har förelagt kommunfullmäktige att yttra sig över överklagandena senast den 8 april 2004. Förslag till yttrande bifogas detta tjänsteutlåtande.

Remisser

Ärendet har för synpunkter remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret föreslår att juridiska avdelningens förslag till yttrande ges in med anledning av laglighetsprövningen.

Mina synpunkter

Jag hänvisar till stadsledningskontorets juridiska avdelnings tjänsteutlåtande som yttrande till Länsrätten.

Med hänvisning till vad som ovan anförts föreslår jag att kommunstyrelsen beslutar följande

Som stadens yttrande över besvären inges och åberopas förslaget från stadsledningskontorets juridiska avdelning, *bilaga*.

Stockholm den 17 mars 2004

JAN VALESKOG

Borgarrädsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet *Sten Nordin* (m) enligt följande.

Jag föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta att

1. delvis godkänna föredragande borgarråds förslag till beslut
2. därutöver anföras:

Höjningen av boendeparkeringen är oskäligen och skapar stora problem för många av de stockholmare som inte får vardagen att gå ihop utan bil. Den nuvarande majoriteten genomför i praktiken en ren bestraffningspolitik för bilägare och bilister genom införande biltullar, höjning av parkeringsavgifter, parkeringsböter - och fördubbling av boendeparkeringsavgiften. Detta är en politik som skadar Stockholm och hotar stadens möjligheter att växa och utvecklas.

Att Stockholms stad fattar beslut som upplevs som oskäligen är i sig problematiskt. Att besluten fattas på ett sådant sätt att misstanke föreligger om rena olagligheter är direkt förödande för allmänhetens tilltro till politiken och det demokratiska systemet. Hanteringen av ovanstående ärende är ett tydligt exempel på hur stadens agerande skapat just misstro och misstänksamhet.

Staden får, vilket fastslagits av EG-domstolen, inte ta ut större avgifter än vad som är nödvändigt för att ordna trafiken. Parkeringsavgifter får heller inte tas ut i vinstsyfte. Detta medför givetvis att avgifter för parkering kan skilja sig åt på olika platser i landet, eller i staden, men blir mer svårtolkat när en hundra procentig höjning genomförs. Det är inte trovärdighet att hävda att situationen sedan 2003 förändrats så radikalt att en fördubbling av avgiften är nödvändig för att "ordna trafiken". Kammarrätten bör därför avgöra huruvida den höjda boendeparkeringsavgiften står i överensstämmelse med 2 § 1 st lagen om rätt för kommun att ta ut avgift för vissa upplåtelser av offentlig plats, m.m.

Att medborgare upprörs över stadens parkeringspolitik är i högsta grad förståeligt. Det vittnar också om en vilja att engagera sig i lokalpolitiken och en kraftig opinion mot beslut som fattas med utgångspunkt att göra livet svårt för stadens medborgare. Det finns därmed anledning att understryka att den förda politiken kan överklagas i sin helhet i allmänna val 2006.

ÄRENDET

Per-Ola Larsson och Yngve Karlsson har var för sig överklagat kommunfullmäktiges beslut den 19 januari 2004, § 22, att ändra grunden för uttagande av avgift för boendeparkering på offentlig plats. Länsrätten har förelagt kommunfullmäktige att yttra sig över överklagandena. Förslag till yttrande bifogas detta tjänsteutlåtande.

REMISSER

Ärendet har för synpunkter remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, daterat den 5 mars 2004, har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontorets förslag

Stadsledningskontoret föreslår att juridiska avdelningens förslag till yttrande, se *bilaga*, ges in med anledning av laglighetsprövningen.

Mål nr 2462-04; Per-Ola Larsson respektive Yngve Karlsson ./ Stockholms kommun

Som svar med anledning av Per-Ola Larssons och Yngve Karlssons överklaganden av Stockholms kommunfullmäktiges beslut den 19 januari 2004, § 22, där kommunfullmäktige antog ändrad grund för uttagande av avgift för boendeparkering på offentlig plats, får Stockholms kommun genom dess kommunstyrelse efter erhållet anstånd anföra följande.

Kommunens yttrande, beslutande organ

Länsrätten har förelagt kommunfullmäktige att yttra sig över överklagandena. Enligt kommunallagen 6 kap 6 § får dock kommunstyrelsen själv föra kommunens talan i alla mål och ärenden inklusive laglighetsprövning av fullmäktiges beslut om inte någon annan skall göra det på grund av lag eller annan författning eller beslut av fullmäktige att själv föra talan. Sådant beslut av fullmäktige föreligger inte, inte heller någon bestämmelse som undandrar kommunstyrelsen rätt att fatta beslut om yttrandet. Detta yttrande har därför beslutats av kommunstyrelsen.

Beslutet

Fullmäktige fattade den 19 januari 2004, § 22, följande beslut:

Ändrad grund för uttagande av avgift för boendeparkering på offentlig plats. 1. Uttagande av avgift för boendeparkering på offentlig plats fastställs enligt gatu- och fastighetsnämndens förslag. 2. Avgift kan tas ut med följande engångsbelopp per period: 30 kr per dygn, 500 kr per månad, 1 500 kr per kvartal, 2 000 kr per tertial, 3 000 kr per halvår och 6 000 kr per helår. 3. Den nya avgiften får börja tillämpas från den tidpunkt då åtgärderna tekniskt kan genomföras.

Överklagandena

Per-Ola Larsson

Per-Ola Larsson har anført att avgiftens storlek i beslutet skall anges med angivande av mervärdesskatt i enlighet med 5 § prisinformationslagen. Sagda lagrum ålägger prissättaren att ange pris inklusive mervärdesskatt. Per-Ola Larsson anför sedan vidare att kommunen av Regeringsrätten den 19 december 2003, mål nr 4959-2002, förklarats inte vara skattskyldig för tillhandahållandet av parkeringsplatser på gatumark mot avgift. Således menar Per-Ola Larsson att avgiftsnivån borde anges exklusive mervärdesskatt samt att priset skall reduceras med belopp motsvarande mervärdesskatten.

I och med Regeringsrättens klargörande i den ovan angivna domen har det fastställts att kommuner inte är skattskyldiga till mervärdesskatt för tillhandahållandet av parkeringsplatser på gatumark mot avgift. Därmed finns det inget behov av eller möjlighet att i avgiften ange något mervärdesskattebelopp. Beslutet strider alltså inte mot prisinformationslagen.

Per-Ola Larsson anför vidare att boendeparkeringsavgiften skulle reduceras med ett belopp motsvarande mervärdesskatt. Då avgiften har bestämts oberoende av någon sådan kan inte heller oförändrad avgift strida mot åberopat lagrum.

Dessutom har Per-Ola Larsson hävdatt att då de nya avgifterna kan tas ut när tekniska förutsättningar föreligger skulle detta innebära att tekniken införs snabbare i vissa stadsdelar, vilket i sin tur leder till en ekonomisk särbehandling inom kommunen i strid mot 2 kap 2 § kommunallagen.

Målet är att avgiftshöjningen skall införas i hela det avgiftsbelagda området i kommunen och inom en begränsad tidsrymd. Att det rent tekniskt inte går att genomföra förändringen vid exakt samma tidpunkt kan inte medföra att det skulle strida mot likställighetsprincipen. För det fall

länsrätten ändå skulle anse att det strider mot likställighetsprincipen hävdas i andra hand att det med tanke på omständigheterna får anses vara en särbehandling på saklig grund.

Yngve Karlsson

Yngve Karlsson har i första hand anfört att beslutet inte har tillkommit i laga ordning då beredningen och beslutsunderlaget skulle vara så bristfälligt att ledamöterna i fullmäktige inte kunnat fatta ett genomtänkt beslut.

Mot detta kan anföras att beredningen har skett i enlighet med 5 kap 26 och 28 §§ kommunallagen. Ärendet har beretts av kommunstyrelsen och dessförinnan av gatu- och fastighetsnämnden. Det fanns således tillräckligt underlag för beslutet i kommunallagens mening. Det finns inget direkt krav på kvaliteten i beredningen utan det ankommer på fullmäktige att fritt avgöra om beredningen sakligt sett ger tillräckligt underlag för beslutet, vilket uppenbarligen har skett i detta fall. Beslutet har således beretts tillräckligt.

I andra hand anför Yngve Karlsson att beslutet strider mot 2 § 1 st lagen om rätt för kommun att ta ut avgift för vissa upplåtelser av offentlig plats, m.m. då kommunen endast får ta ut en avgift när så är påkallat för att ordna trafiken. Yngve Karlsson hävdar att beslutet inte kommer att ha någon trafikordnande effekt och att det därmed strider mot nämnda lagrum.

Enligt det underlag som presenterats i tjänsteutlåtandena är syftet med höjningen att gatuparkeringen skall styras över till tomparkering för att underlätta gatustädning, angöring för yrkes- och kollektivtrafik samt åstadkomma ökad framkomlighet för samtliga trafikslag. Kommunen ämnar samtidigt att genomföra ett flertal andra åtgärder för att uppnå målet. Yngve Karlssons påstående om att höjningen inte skulle ha någon positiv effekt baseras inte på något annat än dennes åsikt. Det skall noteras att det inte finns något krav på uppnåendet av ett visst resultat enligt det aktuella lagrummet utan det är tillräckligt att avgiften är påkallad av rådande förhållanden. Att det finns behov av att åtgärda parkeringssituationen i innerstaden torde inte vara ifrågasatt. Sålunda strider inte höjningen mot 2 § 1 st lagen om rätt för kommun att ta ut avgift för vissa upplåtelser av offentlig plats, m.m.

Yngve Karlsson anför vidare att beslutet strider mot likställighetsprincipen i 2 kap 2 § kommunallagen då det i stort sett enbart gäller för innerstadsområdet. Detta skulle då gynna boende i ytterstadsområdena. Yngve Karlsson jämför sin även boendesituation i Södermalm med den i Aspudden.

I 2 § 1 st lagen om rätt för kommun att ta ut avgift för vissa upplåtelser av offentlig plats, m.m. anges att kommunen får ta ut en avgift för parkering på offentlig plats i den utsträckning som behövs för att ordna trafiken. Trafiksituationen varierar stort inom en kommun av Stockholms storlek och det blir därför oundvikligt med variationer inom kommunen. Detta är en speciallagstiftning som ger rätt till avsteg från 2 kap 2 § KL. Den typen av sakliga avvikelser är dessutom tillåtna enligt 2 kap 2 § kommunallagen utan speciallagstiftning. Det har länge godtagits att en kommun bestämmer differentierade avgifter för olika delar av en kommun, se t ex Persson, Carl m fl, Ordningsslagen – kommentarer och rättspraxis, andra upplagan, 1994, sid 358. Yngve Karlssons eget exempel vill peka på att trafikordningssyftet inte uppnås genom höjda avgifter. Det blir då en fråga om lämplighet snarare än laglighet och det förre skall inte prövas genom laglighetsprövning. Avgiften strider således inte mot 2 kap 2 § kommunallagen.

Med hänvisning till det här sagda, och då klagandena inte heller i övrigt anfört några omständigheter som föranleder att kommunfullmäktiges överklagade beslut är olagliga i något hänseende som avses i 10 kap 8 § kommunallagen, hemställer staden att överklagandena avslås.